PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. rugsėjo 13 d. *

Byloje T-226/01

CAS Succhi di Frutta SpA, įsteigta Castagnaro (Italija), atstovaujama advokatų G. Roberti, F. Sciaudone ir A. Franchi,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą C. Cattabriga ir L. Visaggio, padedamų advokato A. Dal Ferro,

atsakovę,

dėl prašymo atlyginti tariamą žalą, atsiradusią dėl 1996 m. liepos 22 d. Komisijos sprendimo C (96) 1916 ir 1996 m. rugsėjo 6 d. Komisijos sprendimo C(96) 2208, priimtų pagal 1996 m. vasario 7 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 228/96 dėl vaisių sulčių ir vaisių uogienių tiekimo Armėnijos ir Azerbaidžano žmonėms (OL L 30, p. 18) (Neoficialus vertimas),

* Proceso kalba: italų.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(antroji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas J. Pirrung, teisėjai N. J. Forwood ir S. Papasavvas, posėdžio sekretorius J. Palacio González, vyriausiasis administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir po 2006 m. sausio 10 d. posėdžio,

priima šį

Sprendimą

Faktinės bylos aplinkybės ir procesas

1 1996 m. vasario 7 d. Komisija, taikydama 1995 m. rugpjūčio 4 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1975/95 dėl nemokamo žemės ūkio produktų tiekimo Gruzijos, Armėnijos, Azerbaidžano, Kirgistano ir Tadžikistano žmonėms (OL L 191, p. 2) (Neoficialus vertimas) ir 1995 m. rugpjūčio 18 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2009/95 dėl nuostatų, taikomų nemokamam žemės ūkio produktų iš intervencinių atsargų tiekimui Gruzijos, Armėnijos, Azerbaidžano, Kirgistano ir Tadžikistano žmonėms pagal Reglamentą Nr. 1975/95 (OL L 196, p. 4) (Neoficialus vertimas), priėmė Reglamentą (EB) Nr. 228/96 dėl vaisių sulčių ir vaisių uogienių tiekimo Armėnijos ir Azerbaidžano žmonėms (OL L 30, p. 18, toliau – pranešimas apie konkursą).

2 Reglamento Nr. 228/96 1 straipsnis nustato:

„Skelbiamas konkursas maksimaliam 1 000 t vaisių sulčių, 1 000 t koncentruotų vaisių sulčių ir 1 000 t vaisių uogienių, nurodytų I priede, tiekimui <...>."

3 Pagal Reglamento Nr. 228/96 3 straipsnio 2 dalies a punktą pasiūlyme kiekvienos prekių partijos atžvilgiu konkurso dalyviams nurodomas bendras iš rinkos šalinamų vaisių kiekis, kurį kiekvienas konkurso dalyvis įsipareigoja priimti kaip užmokestį už visas paslaugų teikimo ir produktų, dėl kurių paskelbtas konkursas, tiekimo išlaidas.

4 Pagal Reglamento Nr. 228/96 I priedą partijose Nr. 1, 2 ir 5 dėl atitinkamai 500 t obuolių sulčių, 500 t 50% koncentracijos obuolių sulčių ir 500 t įvairių vaisių uogienių grynojo (neto) kiekio tiekimo vaisiai, kuriuos reikia pašalinti, yra obuoliai. Partijose Nr. 3, 4 ir 6 dėl atitinkamai 500 t apelsinų sulčių, 500 t 50 % koncentracijos apelsinų sulčių ir 500 t įvairių vaisių uogienių grynojo (neto) kiekio tiekimo vaisiai, kuriuos reikia pašalinti, yra apelsinai.

5 1996 m. vasario 15 d. laišku ieškovė pateikė pasiūlymą partijoms Nr. 1 ir 2, siūlydama už užmokestį už šių partijų tiekimą pašalinti atitinkamai 12 500 t ir 25 000 t obuolių.

6 Bendrovės *Trento Frutta SpA* ir *Loma GmbH* atitinkamai pasiūlė pašalinti 8000 t obuolių partijos Nr. 1 atžvilgiu ir 13 500 t obuolių partijos Nr. 2 atžvilgiu. Be to, *Trento Frutta* nurodė, kad, esant nepakankamai obuolių, ji galėtų pašalinti persikų.

7 1996 m. kovo 6 d. Komisija nusiuntė *Azienda di Stato per gli Interventi nel Mercato Agricolo* (Italijos intervencinė agentūra, toliau – AIMA), raštą Nr. 10 663 su kopija, skirta *Trento Frutta*, nurodydama, kad pastaroji laimėjo konkursą dėl partijų Nr. 1, 3, 4, 5 ir 6. *Trento Frutta* prioritetine tvarka kaip užmokestį gautų šiuos iš rinkos šalinamų vaisių kiekius:

— partija Nr. 1: 8 000 t obuolių arba, jų nesant, 8 000 t persikų,

— partija Nr. 3: 20 000 t apelsinų arba, jų nesant, 8 500 t obuolių arba 8 500 t persikų,

— partija Nr. 4: 32 000 t apelsinų arba, jų nesant, 13 000 t obuolių arba 13 000 t persikų,

— partija Nr. 5: 18 000 t obuolių arba, jų nesant, 18 000 t persikų,

— partija Nr. 6: 45 000 t apelsinų arba, jų nesant, 18 000 t obuolių arba 18 000 t persikų.

8 1996 m. kovo 13 d. Komisija nusiuntė AIMA raštą Nr. 11 832, informuodama, kad *Loma* laimėjo konkursą dėl partijos Nr. 2.

9 1996 m. birželio 14 d. Komisija priėmė sprendimą C(96) 1453 dėl vaisių sulčių ir uogienių tiekimo Armėnijos ir Azerbaidžano žmonėms pagal Reglamentą Nr. 228/96 (toliau – 1996 m. birželio 14 d. sprendimas). Remiantis šio sprendimo 2 konstatuojamąja dalimi, po konkurso iš rinkos pašalintų vaisių kiekiai buvo nedideli, palyginti su reikalingais kiekiais, nors pašalinimo operacija buvo praktiškai baigta. Taigi, siekiant laiku užbaigti šią operaciją, reikėjo leisti konkursą laimėjusioms įmonėms, kurios to norėjo, kaip užmokestį vietoj obuolių ir apelsinų iš anksto nustatytomis proporcijomis, kurios atitinka nagrinėjamų vaisių perdirbtus kiekius, priimti kitų iš rinkos pašalintų vaisių.

10 1996 m. birželio 14 d. Sprendimo 1 straipsnis nustatė, kad iš rinkos pašalinti vaisiai pateikiami konkurso laimėtojoms (t. y. *Trento Frutta* ir *Loma*) jų prašymu pagal tokius pakeitimo koeficientus:

„a) 1 t persikų už 1 t obuolių;

b) 0,667 t abrikosų už 1 t obuolių;

c) 0,407 t persikų už 1 t apelsinų;

d) 0,270 t abrikosų už 1 t apelsinų“.

11 1996 m. liepos 22 d. Komisija priėmė sprendimą C(96) 1916 dėl vaisių sulčių ir uogienių tiekimo Armėnijos ir Azerbaidžano žmonėms pagal Reglamentą

Nr. 228/96 (toliau – 1996 m. liepos 22 d. sprendimas). Remiantis šio sprendimo 3 konstatuojamąja dalimi, turimo persikų kiekio nepakaktų operacijai užbaigti. Taigi, be to, buvo galima leisti obuolius, kuriuos konkurso laimėtojai turėjo pašalinti iš rinkos, pakeisti nektarinais.

12 1996 m. liepos 22 d. Sprendimo 1 straipsnis nustatė, kad iš rinkos pašalinti vaisiai pateikiami *Trento Frutta* ir *Loma* jų prašymu pagal pakeitimo koeficientą 1,4 t nektarinų už 1 t obuolių.

13 1996 m. liepos 26 d. per susirinkimą, suorganizuotą ieškovės prašymu, su Komisijos žemės ūkio generalinio direktorato tarnybomis ieškovė pateikė savo prieštaravimus dėl Komisijos leisto obuolių ir apelsinų pakeitimo kitais vaisiais bei gavo 1996 m. birželio 14 d. Sprendimo kopiją.

14 1996 m. rugpjūčio 2 d. ieškovė išsiuntė Komisijai Padujos universiteto *Dipartimento Territorio e Sistemi Agro-Forestali* (Teritorijų ir žemės bei miškų ūkio departamentas) parengtą techninę ataskaitą apie tam tikrų vaisių ekonominio pakeitimo jų perdirbimo į sultis tikslais koeficientus.

15 1996 m. rugsėjo 6 d. Komisija priėmė sprendimą C(96) 2208, keičiantį 1996 m. birželio 14 d. Komisijos sprendimą dėl vaisių sulčių ir uogienių tiekimo Armėnijos ir Azerbaidžano žmonėms pagal Reglamentą Nr. 228/96 (toliau – 1996 m. rugsėjo 6 d. sprendimas). Šį sprendimą ji adresavo Prancūzijos Respublikai, Graikijos Respublikai, Italijos Respublikai ir Ispanijos Karalystei. Remiantis šio sprendimo antra konstatuojamąja dalimi, siekiant atlikti labiau subalansuotą vaisių pakeitimą per visą persikų pašalinimo laikotarpį, t. y. pakeisti obuolius ir apelsinus,

naudojamus tiekiant vaisių sultis Kaukazo žmonėms, iš rinkos pašalintais persikais, skirtais sumokėti už atitinkamų produktų tiekimą, buvo galima pakeisti 1996 m. birželio 14 d. Sprendime nustatytus koeficientus. Nauji koeficientai turėjo būti taikomi tik vaisiams, nepašalintiems konkurso laimėtojų, mokant jiems tiekiamais produktais.

16 1996 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo 1 straipsniu 1996 m. birželio 14 d. Sprendimo 1 straipsnio a ir c punktai buvo pakeisti taip:

„a) 0,914 t persikų už 1 t obuolių;

b) 0,372 t persikų už 1 t apelsinų".

17 Ieškovė pareiškė du ieškinius dėl panaikinimo: vieną – dėl 1996 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo (įregistruotas numeriu T-191/96) ir kitą – dėl 1996 m. liepos 22 d. Sprendimo (įregistruotas kaip byla T-106/97).

18 Pirmosios instancijos teismas 1999 m. spalio 14 d. Sprendimu *CAS Succhi di Frutta prieš Komisiją* (T-191/96 ir T-106/97, Rink. p. II-3181, toliau – sprendimas *CAS prieš Komisiją*) byloje T-191/96 panaikino 1996 m. rugsėjo 6 d. sprendimą ir byloje T-106/97 atmetė ieškinį kaip nepriimtiną. Iš esmės Pirmosios instancijos teismas sutiko su pirmuoju panaikinimo pagrindu byloje T-191/96, konstatuodamas, kad obuolių ir apelsinų pakeitimas persikais yra svarbus dokumentuose nenumatytas esminės pranešime apie konkursą nurodytos sąlygos pakeitimas, dėl kurio pažeidžiami pranešimas apie konkursą bei skaidrumo ir vienodos traktuotės principai (74–82 punktai).

19 1999 m. gruodžio 21 d. Komisija pateikė apeliacinį skundą dėl 18 punkte minėto sprendimo *CAS prieš Komisiją*, įregistruotą numeriu C-496/99 P.

20 2001 m. rugsėjo 25 d. ieškovė pareiškė nagrinėjamą ieškinį dėl žalos atlyginimo.

21 Pirmosios instancijos teismo antrosios išplėstinės kolegijos pirmininkas, išklausęs šalis, 2003 m. liepos 17 d. nutartimi sustabdė šios bylos nagrinėjimą pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 77 straipsnio a punktą, kol bus priimtas Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-496/99 P.

22 Teisingumo Teismas 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimu *Komisija prieš CAS Succhi di Frutta* (C-496/99 P, Rink. p. I-3801, toliau – sprendimas *Komisija prieš CAS*) iš esmės atmetė Komisijos pateiktą apeliacinį skundą dėl šio sprendimo 18 punkte minėto sprendimo *Komisija prieš CAS*. Todėl šios bylos nagrinėjimas buvo atnaujintas.

23 Pirmosios instancijos teismo siūlymu šalys pateikė savo pastabas dėl šios bylos nagrinėjimo eigos, atsižvelgdamos į šio sprendimo 22 punkte minėto sprendimo *Komisija prieš CAS*.

Šalių reikalavimai

24 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— Įpareigoti atlyginti jai 1 385 163 EUR (2 682 049 410 Italijos lirų (ITL) žalą, kuri atsirado dėl 1996 m. liepos 22 d ir rugsėjo 6 d. sprendimų.

— Priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

25 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— Atmesti ieškinį.

— Priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

26 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką Bendrijos deliktinė atsakomybė EB 288 straipsnio antrosios pastraipos prasme atsiranda, kai tenkinamos visos sąlygos, t. y. veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos, neteisėtumas, žalos tikrumas ir priežastinio ryšio tarp tariamų veiksmų ir nurodytos žalos buvimas (1974 m. liepos 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Holtz & Willemsen prieš Tarybą ir Komisiją*, 153/73, Rink. p. 675, 7 punktas ir 2005 m. vasario 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Chiquita Brands ir kt. prieš Komisiją*, T-19/01, Rink. p. II-315, 76 punktas).

27 Kadangi šios atsakomybės taikymo sąlygos yra kumuliacinės, vienos iš jų nebuvimo pakanka ieškiniui dėl žalos atlyginimo atmesti (1999 m. rugsėjo 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Lucaccioni prieš Komisiją*, C-257/98 P, Rink. p. I-5251, 14 punktas ir 2001 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Emesa Sugar prieš Tarybą*, T-43/98, Rink. p. II-3519, 59 punktas).

28 Pirmiausia ieškovė, remdamasi šio sprendimo 22 punkte minėtu sprendimu *Komisija prieš CAS*, teigia, kad Teisingumo Teismas jau yra pripažinęs jos teisę į žalos atlyginimą, nes jis aiškiai pripažino, jog ieškovė buvo suinteresuota prašyti panaikinti 1996 m. rugsėjo 6 d. sprendimą, nes perkančiosios organizacijos tariamai padarytas pažeidimas gali būti galimo ieškinio dėl žalos atlyginimo, kuriuo siekiama adekvačiu būdu atstatyti ieškovės padėtį, pagrindas (83 punktas).

29 Pirma, Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad Teisingumo Teismas vertinimą atliko, nagrinėdamas ieškovės ieškinio dėl panaikinimo priimtinumo klausimą, ir šis vertinimas negali preziumuoti Bendrijos atsakomybės taikymo už pažeidimą, nustatytą šiame ieškinyje ginčijamu sprendimu.

30 Antra, Teisingumo Teismo nurodytas ieškinys dėl žalos atlyginimo susijęs su ieškovės situacija konkurso metu, kai pažeidžiamas vienodo požiūrio principas, kas buvo konstatuota šio sprendimo 18 punkte minėtame sprendime *CAS prieš Komisiją*. Tačiau turi būti konstatuota, kad šiame ieškinyje ieškovė visiškai nesirėmė žala, patirta dėl to, kad jos pasiūlymas nebuvo priimtas pasibaigus konkursui, o rėmėsi žala, patirta jos, kaip ūkio subjekto, vykdančio savo veiklą rinkoje, kurioje veikia konkurso laimėtojai.

31 Vadinasi, argumentai, susiję su šio sprendimo 22 punkte minėto sprendimo *Komisija prieš CAS* svarba, turi būti atmesti.

32 Dėl nurodytų pažeidimų ieškovė teigia, kad 1996 m. liepos 22 d. ir rugsėjo 6 d. sprendimais dėl to, kad jais, pirma, buvo numatytas obuolių pakeitimas persikais ir nektarinais, mokant už tiekiamus produktus, ir, antra, nustatyti jo įgyvendinimo koeficientai, buvo pažeistos kelios nuostatos. Pirma, jais buvo pažeistas pranešimas apie konkursą ir skaidrumo bei vienodo požiūrio principai, kas buvo nustatyta šio

sprendimo 18 punkte minėto sprendimo *CAS prieš Komisiją*, dėl šių motyvų panaikinančio 1996 m. rugsėjo 6 d. sprendimą. Antra, jais buvo pažeisti Reglamentai Nr. 1975/95 ir 2009/95, nes, konkrečiai kalbant, Komisija, priešingai tam, kas numatyta reglamentuose, atliko tai pačiai grupei nepriklausančių vaisių pakeitimą vienų kitais. Trečia, jais buvo pažeisti EB 33 ir 34 straipsniai bei 1972 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1035/72 dėl bendro vaisių ir daržovių rinkos organizavimo (OL L 118, 1972, p. 1) ir 1996 m. spalio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2200/96 dėl bendro vaisių ir daržovių rinkos organizavimo (OL L 297, 1996, p. 1), nes jais iš esmės draudžiamas bet koks žemės ūkio rinkos sutrikdymas ir bet koks konkurencijos iškraipymas.

33 Dėl žalos ieškovė teigia privalėjusi taikyti šių perdirbtų persikų arba nektarinų produktų pardavimų kainas, mažesnes už jų gamybos išlaidas, siekdama lygiuotis į *Trento Frutta* taikomas kainas. Kaip žalą ji nurodo šį pelno, įskaitant įprastinį prekybos antkainį, praradimą. Be to, ji prašo atlyginti teismo proceso ir advokato išlaidas, kurias ji turėjo patirti, siekdama apginti savo teises.

34 Dėl priežastinio ryšio ieškovė iš esmės teigia, kad dėl obuolių, iš pradžių numatytų kaip užmokestis už tiekiamus produktus, pakeitimo persikais ir nektarinais ir dėl jam atlikti nustatytų koeficientų *Trento Frutta* gavo labai didelį persikų ir nektarinų kiekį už labai mažą kainą. Taigi ši konkurso laimėtoja iškraipė rinką, realizuodama šiuos perdirbtus persikų ir abrikosų produktus už labai mažą ir bet kuriuo atveju už ieškovės gamybos kaštus mažesnę kainą. Ieškovė teigia, kad norėdama išgyventi ji privalėjo vykdyti nuostolingą pardavimą.

35 Pirmosios instancijos teismas mano, kad reikia suskirstyti šį ieškinį į dalis pagal tai, ar juo siekiama atlyginti tariamą žalą, patirtą dėl nuostolingų pardavimų, ar žalą, patirtą dėl išlaidų, susijusių su ieškovės teisių apsauga.

Dėl teisės į žalos, patirtos dėl nuostolingų pardavimų, atlyginimą

36 Pirmosios instancijos teismas mano, kad šioje byloje pirmiausia reikia nagrinėti priežastinio ryšio tarp nurodytų pažeidimų ir tariamos žalos buvimo klausimą.

37 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką priežastinis ryšys EB 288 antrosios pastraipos prasme pripažįstamas, kai egzistuoja tiesioginis priežasties ir pasekmės ryšys tarp atitinkamos institucijos padaryto pažeidimo ir nurodytos žalos; tokį ryšį turi įrodyti ieškovas (1998 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Coldiretti ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, T-149/96, Rink. p. II-3841, 101 punktas ir jame nurodyta teismo praktika). Bendrija gali būti patraukta atsakomybėn tik dėl žalos, kuri pakankamai tiesiogiai atsiranda dėl atitinkamos institucijos neteisėto elgesio (žr. *inter alia* 1979 m. spalio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dumortier Frères ir kt. prieš Tarybą*, 64/76 ir 113/76, 167/78 ir 239/78, 27/79, 28/79 ir 45/79, Rink. p. 3091, 21 punktą; 1995 m. rugsėjo 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Blackspur ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, T-168/94, Rink. p. II-2627, 52 punktą). Iš tikrųjų, kad Bendrijai nebūtų taikoma atsakomybė, Pirmosios instancijos teismas turi patikrinti, ar ieškovo rinkoje patirtų sunkumų tiksli priežastis yra nurodyti pažeidimai (pagal analogiją žr. 2005 m. birželio 30 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Alessandrini ir kt. prieš Komisiją*, C-295/03 P, Rink. p. I-5673, 57 punktą).

38 Šioje byloje reikia išnagrinėti, ar dėl 1996 m. liepos 22 d. ir rugsėjo 6 d. sprendimų, kurių išimtinis dalykas buvo, pirma, numatytų kaip užmokestis už tiekiamus produktus vaisių pakeitimas ir, antra, pakeitimo koeficientų nustatymas, realiai atsirado tariama žala.

39 Šiuo atžvilgiu šalys nesutaria dėl klausimo, ar, siekiant įvertinti vaisių pakeitimo ir pakeitimo koeficientų nustatymo pasekmes, dėl kurių atsirado žala, reikia atsižvelgti

į visą vaisių kiekį, kurį turėjo gauti *Trento Frutta*, t. y. 65 000–85 000 t persikų ir nektarinų, kaip teigia ieškovė, ar šiuo tikslu turi būti atsižvelgiama tik į susiklosčius tam tikroms aplinkybėms, taikant labai palankų pakeitimo koeficientą, gautus didesnius vaisių kiekius, kaip teigia Komisija.

40 Reikia priminti, kad tik žala, kuri pakankamai tiesiogiai atsiranda dėl Bendrijos institucijos neteisėto elgesio, yra atlygintina žala (žr. 37 punktą). Kalbant apie vaisių pakeitimą tiek, kiek jis buvo susijęs su didžiąja dalimi vaisių, kuriuos turėjo gauti *Trento Frutta*, atliekant jos nurodyto pažeidimo pasekmių, dėl kurių atsirado žala, analizę, reikia atsižvelgti į visą vaisių kiekį. Priešingai, kalbant apie pakeitimo koeficientus, dėl jų galimo neteisėtumo kilusių pasekmių, dėl kurių atsirado žala, analizė turi būti susijusi tik su vaisių kiekiais, kuriems įtakos turėjo šis neteisėtumas, t. y. susijusi tik su vaisių kiekiais, kuriems įtakos turėjo tariamai neteisingas koeficientas.

Dėl vaisių pakeitimo

41 Dėl iš pradžių numatytų obuolių ir apelsinų pakeitimo persikais ir nektarinais ieškovė savo rašytinėse pastabose tepaaiškino, kad dėl šio pakeitimo *Trento Frutta* buvo gavusi labai didelius persikų ir nektarinų kiekius už mažą kainą.

42 Pirmiausia ieškovė, per posėdį paklausta, kaip šis pakeitimas, be to, kad jam reikėjo nustatyti ginčijamus koeficientus, galėjo pats savaime būti kokios nors žalos atsiradimo priežastis, atsakė, pirma, kad be pakeitimo persikų ir nektarinų perdirbimo rinka nebūtų buvusi paveikta konkurso, nes ši rinka nebuvo su juo susijusi, ir, antra, nurodė, kad *Trento Frutta* gavo septynis kartus daugiau persikų ir

nektarinų, negu jų galėjo perdirbti, ir privalėjo perleisti jų perdirbimą tretiesiems asmenimis. Kadangi gauti kiekiai labai viršijo jos perdirbimo pajėgumus, *Trento Frutta* privalėjo vykdyti labai agresyvią prekybos politiką. Šis pakeitimas buvo „dovana" *Trento Frutta*, leidusi pastarajai labai sustiprėti persikų ir nektarinų perdirbimo rinkoje ir gauti didelį pelną; anksčiau ji buvo mažas ūkio subjektas.

43 Į tą patį klausimą Komisija atsakė, kad ji niekada nesuprato, kaip dėl pakeitimo, neatsižvelgiant į tinkamą ar netinkamą koeficientų pobūdį, atsirado žala.

44 Iš ieškovės paaiškinimų matyti, jog iš tikrųjų ji skundžiasi tuo, kad ji susidūrė su stipria konkurencija persikų ir nektarinų perdirbimo rinkoje, t. y. su konkurencija, nuo kurios šioje rinkoje ji būtų buvusi apsaugota, jeigu nebūtų buvę pakeitimo.

45 Pirmosios instancijos teismas visų pirma konstatuoja, kad vaisių, kuriuos turėjo gauti *Trento Frutta* pakeitimu, mokant už įsipareigojimų, kylančių iš sutarties sudarymo, įgyvendinimą, Komisija turėjo būtinai nustatyti tokio mokėjimo būdo, iš pradžių nenumatyto sudarant sutartį, galimas pasekmes rinkai. Taip pat neabejotina, kad pagal konkurso taisykles vaisiai, gauti kaip užmokestis, bus perdirbti konkurso laimėtojo arba trečiųjų asmenų į išvestinius produktus (sultis, tyrę ar uogienę) ir bus išleisti į šių produktų rinką.

46 Vis dėlto reikia pažymėti, kad jeigu šis mokėjimas būtų buvęs atliktas kitais, iš pradžių numatytais vaisiais, nesant pakeitimo, konkursą laimėjusieji subjektai būtų turėję taikyti tokį patį elgesio modelį, t. y. elgesio, sukeliančio tokias pačias pasekmes

nagrinėjamoje rinkoje, remdamiesi Bendrijos aktu, ir ekonominės žalos kitiems ūkio subjektams nebūtų padaryta. Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad nagrinėjant šį ieškinį neprieštaraujama pačiam konkursui ir ypač tam, kad mokėjimas turėjo būti atliktas iš rinkos pašalintais vaisiais. Be to, *Trento Frutta* sėkmė konkurse nebuvo ginčijama.

47 Dėl realios kainos, už kurią *Trento Frutta* numanomai įsigijo nagrinėjamų vaisių, reikia priminti, kad pranešime apie konkursą buvo numatyta, kad kiekviena partija bus perduota palankiausią pasiūlymą pateiksiančiam konkurso dalyviui, t. y. prašysiančiam mažiausio vaisių kiekio kaip užmokesčio už įsipareigojimų perdirbti ir nuvežti į nagrinėjamas šalis kiekvienoje partijoje nurodytus vaisių sulčių ir uogienių kiekius įvykdymą. Taip pat reikia pažymėti, kad vaisiai, gauti kaip užmokestis, buvo tinkamas atlyginimas konkurso laimėtojui, iš esmės atitinkantis šių įsipareigojimų įgyvendinimo išlaidas, gaunant galimo pelno iš atitinkamo prekybos antkainio.

48 Iš to išplaukia, jog kadangi konkurso laimėtoja *Trento Frutta* pateikė palankiausią pasiūlymą prašomų vaisių kiekio atžvilgiu, nėra pagrindo *a priori* laikyti ją gavus vaisius už gerą kainą. Visiškai priešingai, jos sėkmė konkurse iš principo rodo, kad ji gavo galimą mažiausią vaisių kiekį, t. y. bet kokiu atveju mažesnį už kitų konkurso dalyvių prašytą kiekį kaip užmokestį už įsipareigojimų įvykdymą. Iš tikrųjų *Trento Frutta* pasiūlymas buvo maždaug per pusę mažesnis už ieškovės pasiūlymą (žr. 5 ir 6 punktus).

49 Dėl *Trento Frutta* pateiktų vaisių kiekių reikia pažymėti, kad pakeitimas jokiu būdu nepakeitė pagrindinės konkurso tvarkos, t. y. iš rinkos pašalintų vaisių dėl jų pertekliaus suteikimo konkurso laimėtojams. Pirma, reikia pabrėžti, kad tokia tvarka būtinai apima visiems ūkio subjektams pakankamai didelį nagrinėjamų vaisių kiekį

rinkoje, nes šie vaisiai turėjo būti pašalinami iš rinkos, nes neatsirado jų pirkėjų už pašalinimo kainą. Antra, ši tvarka reiškia, kad šie vaisiai turėjo būti *a priori* rinkoje prieš jų pašalinimą už kainą, panašią į realią pašalinimo kainą. Iš tikrųjų rinkoje, iš kurios šalinama, dėl produkcijos pertekliaus sukelto kainų kritimo rinkos kaina natūraliai turi tendenciją lygiuotis į pastarosios nulemtą pašalinimo kainą. Iš to išplaukia, kad ieškovė arba bet kuris kitas ūkio subjektas turėjo galimybę gauti vaisių už konkurso laimėtojų gautų vaisių vertei prilygstančią kainą ir netgi galimybę gauti didelius jų kiekius dėl nagrinėjamų vaisių pertekliaus. Konkurso laimėtojai turėjo konkurencinį pranašumą kitų perdirbtų produktų rinkų ūkio subjektų atžvilgiu tik dėl jų pasiūlymuose konkursui nurodytų, palyginti su kitų konkurso dalyvių, geresnių ekonominių sąlygų.

50 Iš to išplaukia, jog nėra nustatyta, kad pakeitimas būtų suteikęs konkurso laimėtojams papildomo konkurencinio pranašumo, palyginti su pradinėse rinkose atliktu mokėjimu. Pirmiausia, darant prielaidą, kad pakeitimo koeficientai garantavo ekonominį lygiavertiškumą tarp, pirma, apelsinų bei obuolių ir, antra, persikų bei nektarinų, pakeitimas pritaikė persikams ir nektarinams tikslią kainą, kuri vaisiams buvo nustatyta vykstant konkursui. Antra, niekas nerodo, kad *Trento Frutta* atliktos operacijos ekonominį pranašumą lėmė gautų vaisių rūšis, net jeigu bendrovė norėjo, kad jai būtų mokama persikais. Trečia, vis manant, kad ekonominis lygiavertiškumas buvo teisingas, *Trento Frutta* gavo atitinkamus vaisių kiekius dėl to, kad šis konkurso laimėtojas neginčijamai laimėjo penkias partijas iš šešių, kurioms buvo paskelbtas konkursas.

51 Antra, per posėdį ieškovė tvirtino, kad obuolių kiekis, kuris turėjo būti gautas kaip užmokestis už produktų tiekimą pagal sutartį, palyginti su visu obuolių, skirtų perdirbimui, kiekiu, buvo minimalus, o tas pats santykis persikų atveju buvo didelis.

52 Atrodo, jog, pateikdama šį argumentą, ieškovė mano, kad mokėjimas pagal sutartį būtų turėjęs skirtingų pasekmių, atsižvelgiant į su šiuo mokėjimu susijusias rinkas. Tačiau Pirmosios instancijos teismas negali įvertinti šio argumento, atsižvelgdamas į šalių pateiktus duomenis. Ieškovė, neįrodžius priešingai, teigė, kad 65 000–85 000 t persikų ir nektarinų, kuriuos kaip užmokestį turėjo gauti *Trento Frutta*, sudarė 70 % Italijos šių vaisių perdirbimo rinkos. Komisija, taip pat neįrodžius priešingai, tvirtino, kad šie kiekiai sudarė 0,8 % Italijos šviežių vaisių rinkos. Skaičiai, susiję su šviežių obuolių ir perdirbimui skirtų obuolių rinkomis, nebuvo pateikti. Iš bylos medžiagos išplaukia tik tokie su obuolių rinka susiję duomenys, kad šių vaisių pašalinimas iš Italijos rinkos buvo mažesnis už persikų ir nektarinų pašalinimą nagrinėjamais metais. Kadangi įrodinėjimo pareiga priklauso ieškovei, argumentas turi būti atmetamas.

53 Trečia, ieškovė teigė, kad tai, jog *Trento Frutta* nuo sutarties sudarymo datos galėjo žinoti, kad jai bus mokama persikais, ir žinoti savo tiekimo išlaidas, leido jai veikti spekuliatyviai. Tačiau, viena vertus, persikų gavimo galimybė atsirado tik priėmus 1996 m. birželio 14 d. Komisijos sprendimą. Antra vertus, jokia bylos medžiagos informacija neleidžia suprasti, kaip vaisių, kurie turėjo būti gauti, rūšies žinojimo faktas būtų leidęs veikti spekuliatyviai, palyginti su įprastu elgesiu, t. y. reikalingu pasiruošimu šių vaisių apdorojimui ir susijusių perdirbtų produktų pardavimui. Dėl tiekimo kaštų žinojimo reikia konstatuoti, kad šis žinojimas buvo vėlyvas ir abejotinas, nes Komisija turėjo teisę bet kuriuo momentu pakeisti privalomą mokėjimą, pakeisdama pakeitimo koeficientus. Be to, taip pat niekas nerodo, kad tariamą konkurencinį pranašumą lėmė vaisių pakeitimas. Iš tikrųjų kad ir kokia būtų rinka, kurioje turėjo būti atliekamas mokėjimas, konkurso laimėtojai iš anksto žinojo, kad jie gaus vaisius už lygiavertę kainą, labiausiai tikėtina, už šių vaisių pašalinimo kainą (žr. 49 punktą). Beje, pati ieškovė apibūdino persikų ir nektarinų rinką kaip ypač skaidrią, todėl informacija apie kainas yra mažai reikšminga. Galiausiai ieškovė taip pat labai anksti žinojo šią informaciją, todėl ji galėjo ginčyti pastarosios pobūdį savo administraciniu skundu Komisijai iki 1996 m. liepos 26 dienos. (žr. 13 punktą).

54 Iš to išplaukia, kad neįrodyta, jog, darant prielaidą, kad vaisių pakeitimas nustatant atitinkamus pakeitimo koeficientus buvo ekonomiškai tikslus, tariamos naudingos *Trento Frutta* konkurso pasekmės atsirado dėl vaisių pakeitimo, bet ne tiesiogiai dėl sutarties sudarymo.

Dėl pakeitimo koeficientų

55 Dėl ginčijamais sprendimais nustatytų pakeitimo koeficientų ieškovė savo rašytinėse pastabose teigia, kad dėl pernelyg palankių pakeitimo koeficientų tarp obuolių ir persikų bei tarp obuolių ir nektarinų nustatymo iš esmės atsirado tariama žala.

56 Visų pirma Pirmosios instancijos teismas primena, kad tariama žala ieškovei turi tiesiogiai atsirasti dėl nurodomo pakeitimo koeficientų neteisėtumo (žr. 37 punktą). Todėl siekiant atlikti šio neteisėtumo pasekmių, dėl kurių atsirado žala, analizę, reikia atsižvelgti tik į vaisių kiekius, dėl kurių atsirado nurodomas neteisėtumas, t. y. į gautų vaisių kiekius, kurie buvo per dideli, palyginti su teisingu koeficientu.

57 Pirmiausia, per posėdį paklausta, ar patvirtina neginčijanti pakeitimo koeficiento tarp apelsinų ir persikų bei tarp apelsinų ir nektarinų, ieškovė atsakė, kad toks klausimas neturi reikšmės, nes pakeitimas yra neteisėtas. Taigi turi būti konstatuojama, kad nesant bet kokio ginčo dėl šio koeficiento, jis turi būti laikomas teisingu. Todėl partijos Nr. 3, 4 ir 6, už kurias iš pradžių turėjo būti sumokėta apelsinais, buvo pakeistos, mokėjimui nesant neteisėtam.

58 Antra, partijų Nr. 1 ir 5 atžvilgiu iš bylos medžiagos išplaukia, kad dėl mokėjimų konkurso laimėtojams dalimis *Trento Frutta* už savo partijas 1997 m. sausio 29 d., t. y. daugiausia per 1996 metus, vienintelius nurodytus nagrinėjant nurodytą žalą, gavo 5611 t persikų ir 4317 t nektarinų.

59 Darant prielaidą, jog šie kiekiai buvo nustatyti pagal ieškovės ginčijamus koeficientus (t. y. 0,914 t persikų už 1 t obuolių koeficientas, nustatytas 1996 m. rugsėjo 6 d. sprendimu, ir 1,4 t nektarinų už 1 t obuolių koeficientas, nustatytas 1996 m. liepos 22 d. sprendimu), jos norimų koeficientų taikymas (t. y. 0,704 t persikų už 1 t obuolių koeficientas ir 1,25 t nektarinų už 1 t obuolių koeficientas) būtų lėmęs tai, kad *Trento Frutta* būtų gavusi maždaug 1800 t daugiau persikų arba nektarinų.

60 Tačiau neįrodyta, kad šios tariamai viršijant tinkamą kiekį gautos 1800 t būtų turėjusios žalingų pasekmių, kurias nurodo ieškovė.

61 Pirmiausia, kalbėdama apie kiekį, ieškovė rėmėsi savo teiginiu, kad *Trento Fruttą* būtų sutrikdžiusi rinkas su 65 000–85 000 t persikų ir nektarinų, kurias ji turėjo gauti, t. y. su kiekiu, kuris sudarė 70 % metinio Italijos pramonės perdirbamo kiekio. Visų pirma, per nagrinėjamus metus *Trento Frutta* gavo tik 21 000 t persikų ir nektarinų, sudėjus visas partijas. Po to, kaip buvo priminta pirmiau, tik nelegaliai gauti kiekiai gali būti žalos šaltinis. Iš to išplaukia, kad atlygintina žala galėjo atsirasti dėl tariamai viršijant tinkamą kiekį gautų 1800 t, o ne 65 000–85 000 t, kurių iš viso turėjo būti gauta. Jeigu gali būti pripažįstama, kad kiekiai, sudarantys 70 % persikų ir nektarinų perdirbimo rinkos, turėjo jai tam tikrą poveikį, tokia motyvacija jokiu

būdu neįrodo, kad nagrinėjamos 1800 t, sudarančios atitinkamai apytiksliai 1,8 % maždaug 100 000 t, sudarančių rinką, gali turėti tokį poveikį. Be to, nacionalinės rinkos dydis nėra visiškai tinkamas, nes ieškovė pripažino, kad *Trento Frutta* veikė ne tik nacionalinėje, bet ir užsienio rinkose.

62 Antra, kalbant apie kainą, ieškovė apskaičiavo, kad ekonominė vaisių, kuriuos turėjo gauti *Trento Frutta* kaip atlyginimą už savo paslaugas, vertė buvo 62,48 Italijos liros už kilogramą (ITL/kg) persikų ir 51,44 ITL/kg nektarinų, o ji pati būtų mokėjusi 260 ITL/kg persikų ir 180 ITL/kg nektarinų. Tačiau pripažįstant, kad tariamai viršijant tinkamą kiekį gautos tonos prilygo kiekių, kurie turėjo būti gauti, kainos nuolaidai, nagrinėjamos 1800 t sudarė 1996 metais gautų 21 000 t nuolaidą, kurios poveikis pasireiškė visam gautų vaisių kiekiui, įskaitant gautam už tinkamą kainą, pakeičiant iš pradžių numatytus apelsinus. Taigi 1800 t sudarė mažiau nei 9 % nuolaidą. Ši tariama 9 % nuolaida nepaaiškina kainų, kurios tariamai buvo taikomos ieškovei (260 ITL/kg persikų ir 180 ITL/kg nektarinų), ir *Trento Frutta* nustatytų kainų (62,48 ITL/kg persikų ir 51,44 ITL/kg nektarinų) skirtumo. Be to, Komisija taip pat išrašė sąskaitas faktūras, įrodančias, kad šių vaisių kainos 1996 metais svyravo nuo 70 iki 90 ITL/kg. Beje, ieškovė pripažino, kad persikų ir nektarinų kainos labai varijuoja. Iš to išplaukia, kad tariama 9 % nuolaida yra nepalyginama su labai didelėmis šių vaisių rinkos kainų variacijomis ir su tariama žala, kuri iš esmės atsirado dėl vaisių kainos, priemonė.

63 Trečia, atsižvelgus į tariamai gauto pranašumo nedidelę reikšmę, gali būti sunku jį laikyti tariamos žalos priežastimi. Iš tikrųjų niekas neįrodo, kad šio tariamo pranašumo neapėmė vaisių perdirbimo kaštai, ieškovės skaičiavimu, sudarantys truputį mažiau negu 50 % perdirbtų vaisių kainos. Pirmiausia ieškovė kategoriškai teigė, kad *Trento Frutta* jokiu atveju negalėjo patirti už ieškovės mažesnių gamybos išlaidų. Todėl šios konkurso laimėtojos konkurencinis pranašumas tegalėjo būti

nedidelis. Antra, bendrovės, kurios, ieškovės nuomone, perdirbo didelę dalį *Trento Frutta* gautų vaisių, turėjo atskaityti įprastą pelną iš perdirbimo išlaidų. Taigi nurodomas pranašumas buvo minimalus ir jis negalėjo būti tariamos žalos priežastis.

64 Galiausiai, ketvirta, manant, kad, palyginti su ieškove, egzistuoja konkurencinis pranašumas, jis būtų mažesnis už ieškovės, skaičiuojant žalą, nurodomą įprastą 15 % pelną ir bet kuriuo atveju būtų minimalus, palyginti su nagrinėjamam sektoriui būdingą komercinę riziką. Vadinasi, jis neviršytų komercinių veiksmų laisvės, kurią bet kuriuo atveju turėjo *Trento Frutta*.

65 Todėl esant bylos aplinkybėms, apibūdinamoms labai varijuojančia žaliavų kaina ir teisinga pagrindinio konkurso laimėtojo konkurencija, tariamas pranašumas dėl pakeitimo koeficientų nepaaiškintų, kodėl padaryta tariama žala.

Išvada dėl teisės į žalos, patirtos dėl nuostolingų pardavimų, atlyginimą

66 Taigi net manant, kad yra nustatytos ekonominės pasekmės, suprantamos kaip žala, atsirandanti dėl rinkos sutrikdymo dėl *Trento Frutta* taikytų mažų kainų, ieškovė neįrodė patyrusi šias pasekmes dėl kitų priežasčių negu teisėta konkurso laimėtojo sėkmė, todėl apelsinų ir obuolių, numatytų kaip užmokestis, pakeitimai persikais ir nektarinais arba jam atlikti parinkti koeficientai negalėtų būti laikomi šių ekonominių pasekmių tiesioginėmis priežastimis arba bent tam tikra apimtimi prisidėjusiomis prie šių pasekmių atsiradimo.

67 Iš šių faktinių aplinkybių išplaukia, kad nebuvo įrodyta, jog tariamą žalą sukėlė nurodyti pažeidimai. Taigi, remiantis 27 punkte nurodyta teismų praktika, ieškinys turi būti atmetamas tiek, kiek jis susijęs su tariamos žalos, ieškovės patirtos dėl nuostolingų pardavimų, atlyginimu, nes nėra pakankamai tiesioginio priežastinio ryšio tarp šių pažeidimų ir šios žalos.

Dėl teisės į žalos, patirtos ginant ieškovės teises, atlyginimo

68 Ieškovė teigia, kad techninės ir teisinės pagalbos ginant savo teises išlaidos yra tiesiogiai susijusios su nurodomais pažeidimais ir yra atlygintina žala. Per posėdį ji nurodė 28 628 EUR žalą, siekdama, kad būtų atlygintos ir jos išlaidos šio sprendimo 18 punkte minėto sprendimo *CAS prieš Komisiją* priėmimo procese. Ji taip pat prašė Pirmosios instancijos teismo įvertinti jos dalyvavimo konkurse išlaidas remiantis nauja teismų praktika, nustatyta 2005 m. kovo 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *AFCon Management Consultants ir kt. prieš Komisiją* (T-160/03, Rink. p. II-981).

69 Pirmosios instancijos teismas primena, kad su teisminiu procesu susijusios šalių išlaidos nelaikomos žala, nepatenkančia į bylinėjimosi išlaidas (žr. 2005 m. rugsėjo 14 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Ehcon prieš Komisiją*, T-140/04, Rink. p. II-3287, 79 punktą ir 1999 m. birželio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Montorio*, C-334/97, Rink. p. I-3387, 54 punktą). Be to, net jei prieš teisminį ginčo nagrinėjimo etapą atliekamas didelis teisinis darbas, primintina, kad pagal Procedūros reglamento 91 straipsnį „procesu" laikomas tik procesas Pirmosios instancijos teisme, neįskaitant ankstesnių stadijų (žr. šiuo klausimu minėtos nutarties *Ehcon prieš Komisiją* 79 punktą, 2002 m. sausio 24 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Groupe Origny prieš Komisiją*, T-38/95 DEP, Rink. p. II-217, 29 punktą ir jame minimą teismų praktiką). Todėl jei tokios išlaidos būtų pripažintos atlygintina žala nagrinėjant ieškinį dėl žalos atlyginimo, tai, kaip matyti iš

nurodomos teismų praktikos, tai būtų nesuderinama su ikiteisminės procedūros metu patirtų bylinėjimosi išlaidų neatlygintinu pobūdžiu.

70 Taigi ieškovės prašymą atlyginti jos išlaidas, patirtas ginant savo teises, šioje byloje reikia nagrinėti sprendžiant bylinėjimosi išlaidų klausimą.

71 Kalbant apie prašymą atlyginti dalyvavimo konkurse išlaidas, reikia pažymėti, kad šio sprendimo 68 punkte minėtame sprendime *AFCon Management Consultants ir kt. prieš Komisiją* buvo pripažinta teisė į žalos atlyginimą, taikoma ir dalyvavimo išlaidoms, kai ši procedūra buvo iš esmės sutrikdyta nustatytais pažeidimais, turinčiais poveikį ieškovo galimybėms gauti nagrinėjamą sutartį (99 ir 102 punktai). Tačiau šioje byloje konkurso procedūra nebuvo ginčo dalykas ir nebuvo teigiama, kad ieškovė patyrė nesėkmę, atsižvelgiant į įvykius po šio konkurso. Todėl, nesant per nurodyto konkurso procedūrą priimto sprendimo, išdėstyto 1996 m. kovo 6 d. ir 1996 m. kovo 13 d. raštuose, neteisėtumo ir tariamos žalos dėl patirtos nesėkmės, nereikia pripažinti teisės į žalos atlyginimą, remiantis šio sprendimo 68 punkte minėto sprendimo *AFCon Management Consultants ir kt. prieš Komisiją*.

72 Iš to, kas išdėstyta, išplaukia, kad ieškovės prašymas atlyginti žalą, patirtą ginant jos teises, turi būti atmetamas.

Bendroji išvada

73 Kadangi prašymas atlyginti tariamą žalą, patirtą dėl nuostolingų pardavimų ir ginant ieškoves teises, nepriimamas, ieškinys turi būti atmetamas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

74 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti atsakovės išlaidas pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Nurodyti ieškovei padengti bylinėjimosi išlaidas.

Pirrung Forwood Papasavvas

Paskelbta 2006 m. rugsėjo 13 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris Pirmininkas

E. Coulon J. Pirrung